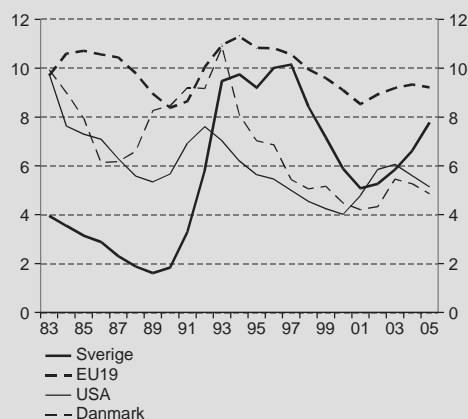
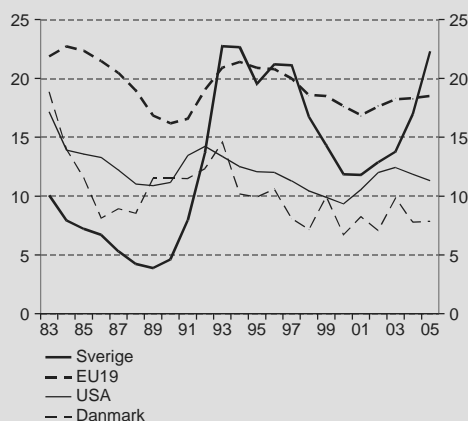

Diagram 58 Arbetslöshet 15–64 år
Procent av arbetskraften

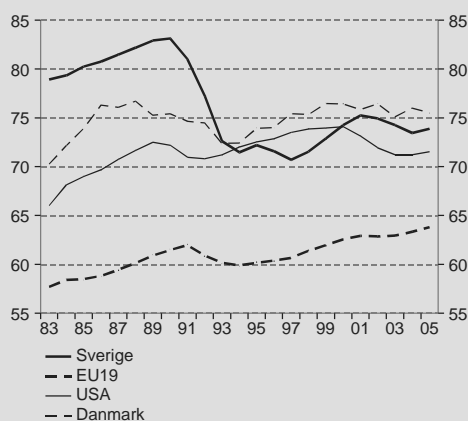
Källa: OECD.

Diagram 59 Arbetslöshet 15–24 år
Procent av arbetskraften

Källa: OECD.

Diagram 60 Sysselsättningsgrad
Procent av befolkningen i åldern 15–64 år

Källa: OECD.

Sveriges arbetslöshet i ett internationellt perspektiv

Arbetslösheten i Sverige var länge mycket låg i ett internationellt perspektiv. Med den internationellt jämförbara ILO-definitionen var arbetslösheten bara ca 3 procent av arbetskraften under 1980-talet och under överhettningen i slutet av decenniet understeg den 2 procent (se diagram 58).⁷⁹ Genomsnittet för EU-länderna (EU19)⁸⁰ var ca 9 procent och för USA ca 7 procent. Samma mönster framkommer i jämförelsen av ungdomsarbetslösheten (se diagram 59).

I samband med den ekonomiska nedgången i början av 1990-talet ökade arbetslösheten i de flesta EU-länderna. Särskilt dramatiskt var ökningen i Sverige. Under några år var arbetslösheten i Sverige över 9 procent och därmed i nivå med den i övriga EU-länder.

Under andra halvan av 1990-talet föll arbetslösheten i de flesta EU-länderna och USA framför allt av konjunkturella skäl. Nedgången var dock särskilt påtaglig i Sverige och USA.

Generellt förefaller arbetslösheten i Sverige variera mer över konjunkturcykeln än i både EU-området och USA. Delvis kan detta dock förklaras av att såväl EU som USA är betydligt större ekonomier där olika utveckling i olika länder eller regioner tenderar att ta ut varandra. Särskilt volatil förefaller ungdomsarbetslösheten i Sverige vara. Under den senaste ekonomiska nedgången har den ökat dramatiskt i Sverige medan den endast stigit marginellt i övriga länder. Troligtvis kan detta åtminstone delvis förklaras av den utvecklade anställningstryggheten i Sverige som missgynnar ungdomar och andra grupper med sämre fotfäste på arbetsmarknaden.

Under de senaste 15 åren har arbetslösheten i Sverige varit högre än i USA och Danmark. Skillnaden är särskilt stor bland ungdomar. Nedgången av arbetslösheten i Danmark anses ibland förklaras av de arbetsmarknadsreformer som genomförts sedan 1994.

Sysselsättningsgraden, dvs. andelen sysselsatta av befolkningen 15–64 år, var fram till början av 1990-talet betydligt högre i Sverige än i de flesta länder (se diagram 60). Efter nedgången och återhämtningen på 1990-talet är den svenska sysselsättningsgraden fortfarande betydligt högre än för EU-länderna som genomsnitt och ungefär i nivå med den i USA och Danmark.

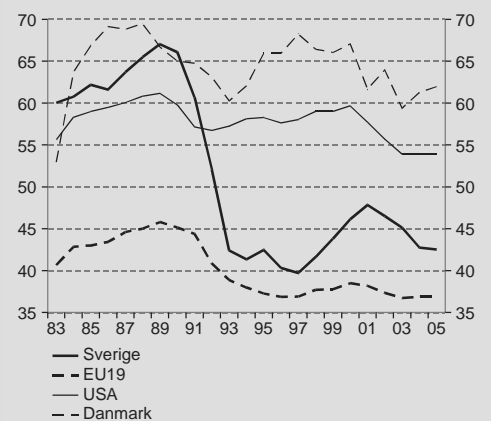
⁷⁹ Den officiella svenska definitionen på öppen arbetslöshet skiljer sig från den gängse internationella definitionen fastställd av ILO. Skillnaden består i att personer som uppfyller kriterierna för arbetslöshet men som heltidsstuderar räknas som arbetslösa enligt ILO-definitionen men som studerande utanför arbetskraften enligt den svenska definitionen. Den förra är därför vanligtvis 1–2 procentenheter högre än den senare. I internationella jämförande statistisk används ofta åldersgruppen 15–64 år i stället för 16–64 år (eller 20–64 år) som är brukligt i Sverige.

⁸⁰ EU19 omfattar de EU-länder som också är medlemmar i OECD, dvs. alla nuvarande EU-länder utom Cypern, Estland, Lettland, Litauen, Malta och Slovenien.

Antalet frånvarande från arbetet på grund av sjukdom, semester eller tjänstledighet är dock normalt högre i Sverige än i de flesta andra länder.

Sysselsättningsgraden för ungdomar (15–24 år) är dock sedan början av 1990-talet betydligt lägre i Sverige än i USA och Danmark även om den är något högre än i EU-genomsnittet (se diagram 61). Efter krisen i början av 1990-talet och den kraftiga ökningen av ungdomsarbetslösheten byggdes den treåriga gymnasieskolan ut för att omfatta alla ungdomar. Nedgången i arbetskraftsdeltagande och sysselsättningsgrad blev därför bestående.

Diagram 61 Sysselsättningsgrad
Procent av befolkningen i åldern 15–24 år

Källa: OECD.